

Zagreb, 07.11.2011.

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije

Jurišićeva 13

HR-10 000 ZAGREB

PREDMET: Javna rasprava - Prijedlog odluke kojom se HT-u određuje odrediti veleprodajne cijene usluge bitstream pristupa na IP razini na temelju bakrene parice primjenom „postotka X“ u iznosu od 60%

VIPnet d.o.o. (dalje u tekstu: Vipnet) kao operator javne pokretne i nepokretne komunikacijske mreže pozdravlja inicijativu Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) da otvori javnu raspravu vezano za prijedlog odluke kojom se HT-u određuje odrediti veleprodajne cijene usluge bitstream pristupa na IP razini na temelju bakrene parice primjenom „postotka X“ u iznosu od 60% (dalje u tekstu: Prijedlog odluke).

Vipnet daje punu i bezrezervnu podršku izmjenama predloženim u Prijedlogu odluke, odnosno, povećanju „postotka X“ na iznos od najmanje 60%, jer smatra da postojeći iznos „postotka X“ nije bio određen na razini koja bi operatorima koji koriste usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, osigurala mogućnost da na tržište uvedu konkurentne ponude postojećem dominantnom operatoru odnosno njegovom povezanom društvu, što je u samom Prijedlogu odluke potkrijepljeno odgovarajućim pokazateljima.

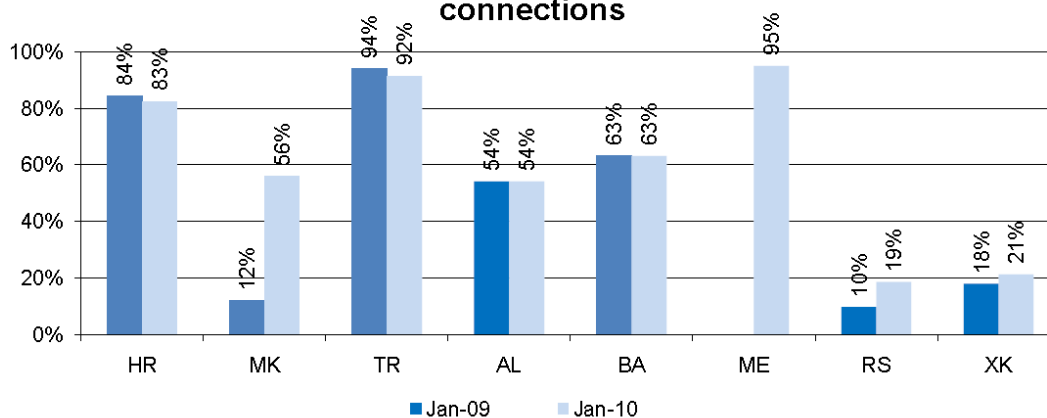
Vipnet također smatra da je „postotak X“ na minimalnu razinu od 60% bilo potrebno postaviti i ranije, odnosno da Prijedlog odluke treba stupiti na snagu u najkraćem mogućem vremenu, a isto potkrijepljujemo niže prikazanim navodima:

1. HAKOM je u svojoj analizi kao preduvjetu donošenja prijedloga za povećanje „postotka X“ utvrdio nekoliko izrazito bitnih i neospornih činjenica koje zorno oslikavaju stanje na tržištu elektroničkih komunikacija RH u nepokretnim mrežama, odnosno, razinu konkurentnosti na tržištu širokopojasnog pristupa Internetu.
2. Od donošenja odluke HAKOM-a o „postotku X“ i primjene veleprodajnih cijena određenih na temelju „postotka X“ u iznosu od 40%, usluga bitstreama nije uspjela ni približno doseći očekivanu i toliko potrebnu penetraciju od strane operatora korisnika bitstream usluga, već je Iskon Internet d.d. praktički jedini operator koji istu i konzumira, te na taj način i povećava ionako izrazit tržišni udio HT-a i Iskona kao međusobno povezanih društava,
3. Usluga bitstreama, kao usluga definirana Standardnom ponudom HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, predstavlja jedinu pravu mogućnost povećanja konkurentnosti tržišta širokopojasnog pristupa na bakrenoj parici, s obzirom da su do sada druge konzumirane usluge veleprodajnog pristupa, temeljene na multipliciranju pristupne infrastrukture (npr. ULL), rezultirale izrazitim negativnim financijskim rezultatima operatora korisnika, a pri tom nisu zajamčile i postizanje cjelovitog pokrivanja teritorija RH. Sasvim je razvidno da se daljnja liberalizacija tržišta širokopojasnog pristupa Internetu i jačanje konkurentnosti istog mogu i moraju postići osiguranjem nužno potrebnih uvjeta i cijena usluga bitstreama, i to u najkraćem mogućem razdoblju.

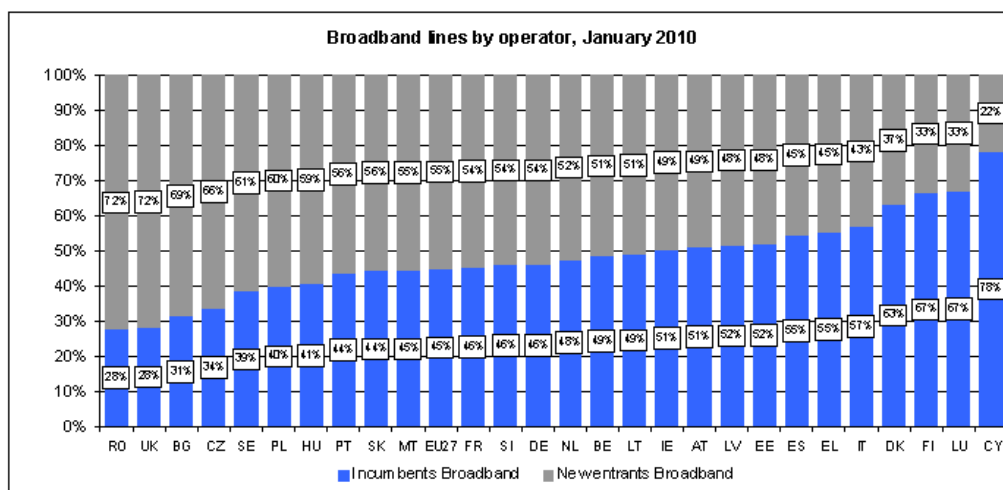
- Izješće Cullen International pod nazivom „Cross-Country Analysis September 2011“ za područje „Central and Eastern Europe“ pokazuje da je razina „postotka X“ u zemljama predmetne regije u pravilu određena temeljem troškovnog modela, a da se taj postotak u Sloveniji kreće i do 72%.
- Izješće Cullen International-a pod nazivom „Report IV – Supply of Services in monitoring regulatory and market developments for electronic communications and information society services in Enlargement Countries“ iz prosinca 2010. godine, ukazuje na činjenicu da je krajem 2010. godine HT držao tržišni udio u širokopojasnom pristupu Internetu na izrazito visokoj razini od 83%, te je Turska prikazana kao jedini usporediv (i neželjen) primjer takvog stanja, u usporedbi zemalja regije, kojoj RH faktički ne pripada.

LEN
ATIONAL

Incumbent ISP's retail market share by number of connections

- Izješće Europske Komisije „Commision Staff Working Document, accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee of the Regions, Progress Report on the signe European electronic communications market (15th report)“ od 25. svibnja 2010. godine, jasno govori da je već u 2010. godini prosječan tržišni udio „Incumbenta“ na tržištu širokopojasnog pristupa Internetu bio 45%, iz čega je razvidno da RH značajno zaostaje u pokazateljima konkurentnosti tog tržišta.

7. Izvješće Cullen International-a pod nazivom „Report IV – Supply of Services in monitoring regulatory and market developments for electronic communications and information society services in Enlargement Countries” iz prosinca 2010. godine, ukazuje na činjenicu da su maloprodajne cijene širokopojasnog pristupa Internetu u RH najniže u usporedbi sa zemljama koje se uspoređuju u predmetnom izvješću, kao i u usporedbi s prosječnim vrijednostima u EU:

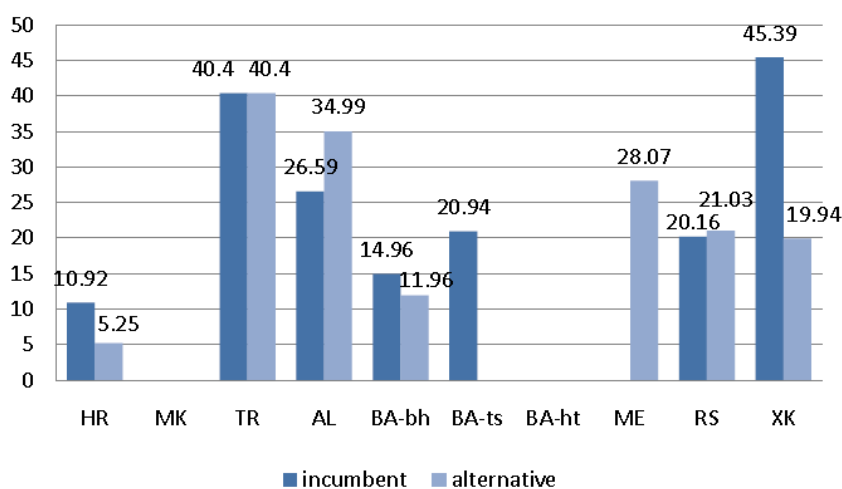

Figure 43 - Broadband 2 Mbps monthly subscription charges in euro, including VAT, July 2010

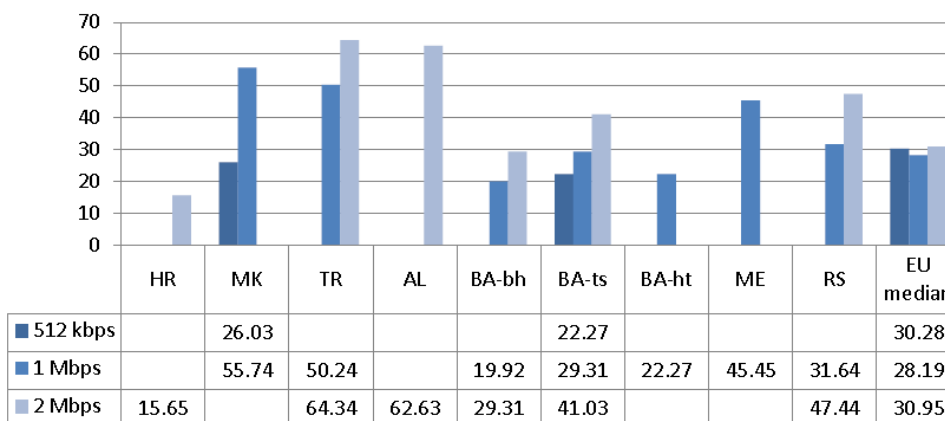

Figure 44 - Comparison of broadband monthly charges by incumbents with the EU median offerings in €/PPP, including VAT

Sasvim je jasno, da primjena metode „retail-minus”, odnosno „postotka X” u tržišnom okruženju u kojem se bilježi značajan pad maloprodajnih cijena širokopojasnog pristupa Internetu, gubi na efikasnosti, ukoliko „postotak X” nije dovoljno visok da se putem istog osigura djelotvorno tržišno natjecanje. Naime, na tržištima na kojima su maloprodajne cijene širokopojasnog pristupa Internetu niske, kakvo je tržište RH, uslijed fiksnih troškova poslovanja, koji se svakako moraju uvažavati u kalkulaciji isplativosti pružanja usluga širokopojasnog pristupa Internetu od strane Operatora korisnika, jasno proizlazi da „postotak X” u iznosu od -40% u odnosu na maloprodajnu cijenu nije dovoljan da bi se na tržištu osiguralo postojanje konkurentnih ponuda više operatora putem bitstream tehnologije.

S obzirom na sve prethodno navedeno, predlažemo da HAKOM razmotri odredbe važeće Standardne ponude, članak 5.1. stavci 3., 4., i 5. kojima se određuje primjena izmjena cijena iz Standardne ponude tek nakon protoka od 30 dana od dana objave, kako bi se jednoznačno definiralo da primjena novoizmijenjenih cijena bude istovremena s danom stupanja na snagu nove Standardne ponude.

Iz dosadašnjih iskustava Vipneta, možemo istaknuti da su za uporabljivost veleprodajne usluge u prvom redu presudni komercijalni uvjeti temeljem kojih se operator odlučuje za korištenje usluga, a kasnije tijekom pružanja usluga do izražaja dolaze i drugi uvjeti, od kojih ističemo procedure ugovaranja usluga, razmjenu podataka, pristup informacijama i podršku u slučaju smetnji i kvarova, a koji procesi, ukoliko nisu pravovremeni i jednostavni, mogu bitno negativno utjecati na mogućnost pružanja usluga krajnjim korisnicima.

Nadamo se da će ovaj naš komentar znatno pridonijeti uspjehu ove javne rasprave, te uz javnu raspravu o izmjenama same Standardne ponude pogodovati ostvarivanju većeg tržišnog udjela alternativnih operatora i povećanju penetracije širokopojasnog pristupa Internetu u nepokretnim mrežama.

Srdačan pozdrav,
VIPnet d.o.o.